

1. Anadolu'nun birçok yerleşim bölgesinde yapılan kazılar sonucunda ele geçirilen çanak-çömlek tiplerine bakıldığında aralarında ince, uzun boylu, dar ağızlı kapların da bulunduğu görülmektedir.

Yalnız bu bilgiye dayanarak bu yerleşim bölgeleriyle ilgili,

- I. seramik sanatında gelişmeler yaşandığı,
- II. ihtiyaçlardaki benzerliklerin sanatta ortak unsurlar oluşturduğu,
- III. Anadolu hakimiyeti için savaşların yapıldığı

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. İslamiyet öncesi Türk devletlerinin göçebe bir yaşam sürdürmelerinin,

- I. yazılı hukuk kurallarının hazırlanması,
- II. taşınabilir sanat eserlerinin yapılması,
- III. savunma gereksinimini karşılayacak sosyal bir yaşantının oluşması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. Endülüs Emevi Devleti, İspanya ve Avrupa milletlerinin ihtiyacı olan bilim, kültür ve eğitim merkezi olarak da hizmet vermiştir. Avrupalı Hristiyan öğrenciler hatta papazlar Endülüs Emevilerinin açtıkları medreselerde eğitim görmüşler ve öğrendiklerini kendi ülkelerinde uygulamaya koymuşlardır.

Buna göre, Endülüs Emevileri ile ilgili;

- I. Avrupa'nın düşünce yapısını etkileyecek çalışmalarda bulunmuşlardır.
- II. Hristiyanlığın yaygınlaşmasını sağlamışlardır.
- III. Avrupa'daki siyasi hakimiyetlerini kalıcı hale getirmişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

4. Büyük Selçuklu hükümdarı Alparslan Dönemi'nde vezirlik makamına İranlı Nizamülmülk getirilmiş ve bundan sonra Selçuklu yönetiminde İran kökenlilerin etkinliği artmaya başlamış ve devletin asıl kurucu unsurlarının etkinliği azalmıştır.

Bu gelişmenin,

- I. taht kavgalarının yavaşlaması,
- II. Türkmenlerin isyan etmesi,
- III. Abbasi halifelerinin dini yönden güçlenmesi

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5. **Osmanlı Devleti'nde;**

- Balkanlardaki egemenlik alanının genişlemesiyle "Rumeli Beylerbeyliği" kurulmuştur.
- Anadolu Beyliklerinin çoğunluğunun Osmanlı Devleti'ne katılmasıyla da "Anadolu Beylerbeyliği" kurulmuştur.

Osmanlı Devleti'nin bu teşkilatlanma çalışmalarıyla aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) Ülke yönetimini kolaylaştırmak
B) Egemenliğinin kalıcı olmasını sağlamak
C) Hanedan üyelerinin beylerbeyliği yetkisiyle yönetimde etkisini artırmak
D) İdari birimler üzerindeki devlet denetimini kolaylaştırmak
E) Anadolu ve Balkanlarda etkinliğini artırmak

6. Barbaros Hayrettin Paşa'nın kaptanıderya olmasından sonra, İtalya kıyılarına baskınlar düzenleyerek Venediklilere ait kaleleri fethetmesi ve Akdeniz hakimiyetine yönelmesi, Avrupa devletlerini harekete geçirdi. Roma-Germen İmparatoru Şarlken'in öncülüğünde İspanya, Papalık, Venedik ve Portekizliler arasında yapılan ittifak antlaşması sonucunda Andrea Doria komutasında büyük bir Haçlı donanması hazırlandı. Bu donanma ile yapılan Preveze Deniz Savaşı'nı Osmanlı Devleti kazandı.

Bu bilgiye dayanarak,

- I. Osmanlı'nın genişlemesinin Avrupalıların siyasi gücünü tehdit ettiği,

II. Preveze Deniz Zâterî'yle Osmanlı'nın Akdeniz hakimiyetinin güçlendiği,

III. Akdeniz'de çıkar çatışmalarının yaşandığı

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nin müttefiklerinin de yardımıyla kazandığı Kırım Savaşı sonunda yapılan Paris Antlaşması'na (1856) göre; "Karadeniz tarafsız hale gelecek, sadece ticaret gemilerine açık olacak, Osmanlı Devleti ve Rusya, Karadeniz'de donanma ve tersane bulundurmayacak." maddesi yer almıştır.

Paris Antlaşması'nın bu maddesine dayanarak;

- I. Tarafların eşitliği ilkesi gözetilmiştir.
II. Osmanlı Devleti yenik devlet muamelesi görmüştür.
III. Osmanlı Devleti'nin Karadeniz'deki egemenliği pekişmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 14. maddesi: "İtilaf Devletleri kömür, mazot ve yağ maddelerini Anadolu'dan temin edecek ve bu maddelerden hiçbirini ihraç edilmeyecek" şeklindedir.

Mondros'un yalnız bu maddesine dayanarak aşağıdaki belirlemelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı ekonomisi üzerinde denetim kurulduğu
B) Sömürgeci yaklaşımlarla hareket edildiği
C) İşgallere karşı direnişlerin başladığı
D) İtilaf Devletlerinin çıkarlarını koruduğu
E) Türk egemenlik haklarının yok sayıldığı

9. **Amasya Genelgesi'nde yer alan, "Bütün sancaklardan halkın güvenini kazanmış üç delegeenin olabildiğince kısa zamanda Sivas'a yetişebilmesi için hemen yola çıkarılması gerekmektedir. Sivas Kongresi'ne katılacak temsilciler Müdafaâ-i Hukuk, Redd-i İlhak Cemiyetleri ve Belediyelerce seçilecektir." kararına dayanarak aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulabilir?**

- A) Milli Mücadele hareketine karşı işgal kuvvetlerinden gelebilecek tepkilerin ortadan kaldırılmasının
- B) Sovyet Rusya'nın Anadolu Hareketi'ne destek sağlamanının
- C) Milli Mücadele ile ilgili kararların halkın istekleri doğrultusunda alınmasının
- D) Osmanlı Hükümeti'nin başarılı olması için uygun ortam oluşturulmasının
- E) ABD yönetiminin manda ve himaye uygulamasını Türkiye'de yürürlüğe koymasının

10. "Öncelikle meclis, sonra ordu. Orduyu kuracak olan millettir. Ordu demek, yüz binlerce insan ve milyonlarca servet demektir. Buna birkaç kişi karar veremez."

Mustafa Kemal Atatürk, bu sözüyle öncelikle aşağıdakilerden hangisine önem verdiğini ortaya koymaktadır?

- A) Yabancı devletlerle olan ilişkilere
- B) İsyanların bastırılmasına
- C) Saltanata olan bağlılığa
- D) Milli iradenin üstünlüğüne
- E) Sosyal yaşamda inkılaplar yapılmasına

11. • Sakarya Zaferi'nin ardından İtalya ve Fransa'nın işgal ettikleri bölgelerden çekilmeleri
- Büyük Taarruz'un ardından İtilaf Devletleriyle TBMM arasında Mudanya Ateşkesi'nin imzalanması

Kurtuluş Savaşı sürecinde gerçekleşen bu gelişmelere dayanarak, aşağıdaki yargılardan hangilerine ulaşamaz?

- A) İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılıkları yaşanmıştır.
- B) Milli Mücadele'nin diplomasi dönemi sona ermiştir.
- C) Askeri başarılar siyasi başarılarla ortam hazırlamıştır.
- D) İtilaf Devletleri TBMM'yi resmen tanımıştır.
- E) Batı Cephesindeki gelişmeler Güney Cephesini de etkilemiştir.

12. Lozan Antlaşması'nın geçici bir maddesine göre, Türk hükümetleri 1929 yılına kadar dış ticarete müdahalelerde bulunamamış ve Türkiye'ye çok miktarda mal ithal edilmiştir.

Bu durumu önlemek için,

- I. Türk Parasını Koruma Kanunu'nun çıkarılması,
- II. Koruyucu Gümrük Uygulaması'nın başlatılması,
- III. Aşar Vergisi'nin kaldırılması

uygulamalarından hangilerine başvurulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

13. **Mustafa Kemal Atatürk'ün, "Siyasi ve askeri zaferler ne kadar büyük olursa olsun, ekonomik zaferlerle taçlandırılmazsa, kazanılacak başarıları yaşayamaz, az zamanda söner." sözüyle aşağıdakilerden hangisinin önemini vurguladığı savunulabilir?**

- A) Yabancı devletlerle ticari ilişkilerin artırılmasının
- B) Dış politikada denge siyaseti izlenmesinin
- C) Demokrasi temelli inkılaplara öncelik verilmesinin
- D) Kültürel farklılıklara son verilmesinin
- E) Ekonomik alanda kalkınmanın gerekliliğinin

14. Rönesans ve Reform hareketleri sonunda XVI. ve XVII. yüzyılda Avrupa'da sanat, edebiyat ve din alanlarında gelişmeler olmuştur. Bu sürecin etkisiyle başlayan aydınlanma döneminde toplumsal ve kültürel hayat da akılcı bir yaklaşımla düzenlenmiş; deney ve gözlem ön plana çıkmış, dinin bilim üzerindeki etkisi azalmıştır.

Bu gelişmelerin Mustafa Kemal Atatürk'ün fikir dünyasında aşağıdaki ilkelerden hangisinin belirginleşmesinde daha etkili olduğu savunulabilir?

- A) Laiklik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Devletçilik
- D) Milliyetçilik
- E) Halkçılık

15. 1936 Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile Boğazlar Komisyonunun bütün görev ve yetkileri Türk Devleti'ne bırakıldı. Türkiye, Boğazlar bölgesini silahlandırarak askeri kuvvet bulundurabilecekti.

Bu gelişmeler Türkiye'nin,

- I. nüfus (demografik) güç,
- II. jeopolitik güç,
- III. sosyo-kültürel güç

gibi milli güç unsurlarından hangilerinin artmasına doğrudan katkı sağlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

16. Türkiye'de 12.06.2014 günü ile öncesi ve sonrasında aşağıdakilerden hangisinin yaşanması beklenemez?

- A) Güneş ışınlarının yere düşme açısı bir önceki güne göre daha büyüktür.
B) Gündüz süresi 14 Haziran'a göre daha kısadır.
C) Iğdır'ın yerel saati ulusal saat olarak kullanılmaktadır.
D) Güneş ışınları 60° den daha büyük açıyla düşecektir.
E) Gölge boyu 31 Mayıs gününe göre daha uzundur.

17. Coğrafya öğretmenleri, eleştirel düşünme ve araştırma yöntemi uyguladıkları sınıflarda, öğrencilerin cesaretle düşündüklerini ifade ettiklerini ve bunun da başarıyı artırdığını söylemiştir.

Buna göre, coğrafya biliminde aşağıda verilen konuların hangisinde eleştirel düşünme yöntemi daha az kullanılabilir?

- A) Küresel ısınma
B) Çevre kirliliği
C) Dünya'nın şekli
D) Nüfus hareketlerinin etkileri
E) Büyükşehir olmanın etkileri

18. Coğrafya dersinde bir grup öğrenci, yerel saat ve ulusal saat ile ilgili aralarında konuşmaktadır.

Ayşe : Dünya üzerinde bazı ülkelerde aynı anda birden fazla ortak saat kullanılmaktadır.

Ege : Evet çok doğru Rusya ve Çin bu ülkelere örnektir.

Melek : Bu nasıl olur?

Öğretmen : Bu tip ülkeler dünya üzerinde vardır.
Çünkü, bu ülkelerin ...

Öğretmen cümlesini aşağıdakilerden hangisi ile tamamlarsa kesin ve doğru bilgi vermiş olur?

- A) Kuzey – güney doğrultusundaki genişlikleri fazladır.
B) İklim çeşitliliği fazladır.
C) Yükseltileri azdır.
D) Doğu–batı yönündeki genişlikleri fazladır

D) Büyük deniz yollarının genişliğini azaltır.

E) Yer şekilleri engebelidir.

19. Levha tektoniği, jeolojik ve jeofizik araştırmalara dayalı olarak yer kabuğunu oluşturan parçaların (levhaların) hareketleri hakkındaki son görüştür.

Buna göre, levha tektoniği ve sonuçları ile ilgili aşağıda verilen eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

Levha tektoniği	Sonuçları
A) Levhaların hareketi	Kara ve denizlerin yer ve konum değiştirmesi
B) Kıtasal levhaların çarpışması	Volkanik dağların oluşması
C) Okyanus tabanındaki açılmalar	Okyanus ortası sırtlar ve deniz altı dağları
D) Okyanusal kabuğun alta dalması	Okyanusal kabuğun ısınarak erimesi
E) Deprem	Tsunami olayının oluşması

20.

Haritada taralı olarak gösterilen alanlarda aşağıdaki yer şekillerinin hangisi yer almaz?

- A) Biga Yarımadası
B) Karacadağ Volkanı
C) Tuz Gölü
D) Teke Yarımadası
E) Erzurum – Kars platoları
21. 22 Mayıs 2011 tarihinde, İzlanda'daki yanardağ patlaması uçuşları askıya aldırdı. İzlanda'da bulunan Grimsvötn Yanardağı'nın faaliyete geçmesi nedeniyle, ülkenin ana hava limanı Keflavik kapatıldı. Sivil havacılık yönetimi Ísavia'dan yapılan açıklamada, İzlanda üzerine uçuşların iptal edildiği bildirildi. 2010 yılında da buzul altındaki Eyyafyallayöküll Yanardağı'nın patlaması nedeniyle, Av-

rupa'daki hava limanları beş gün kapalı kalmış, yaklaşık 10 milyon yolcu mağdur olmuştu.

Bu açıklamada, doğal afetin aşağıdakilerden hangisi üzerindeki etkisine daha çok vurgu yapılmıştır?

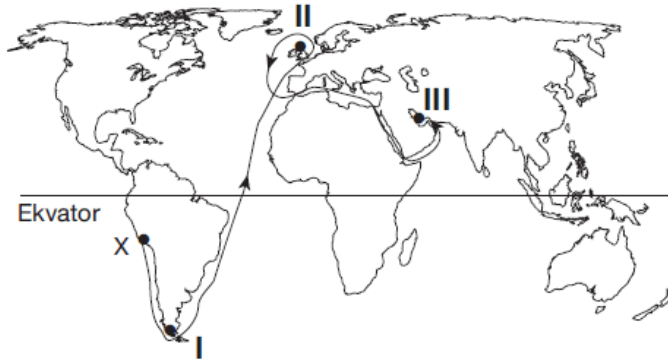
- A) İklim koşulları
- B) Doğal kaynak türleri
- C) Ulaşım faaliyetinin aksaması
- D) Tarımsal ürün kaybı
- E) Can ve mal kaybı

22. Nüfus hareketleri sonucu Türkiye'de dengesiz bir nüfus dağılışı ortaya çıkmıştır. Büyük kentlerde biriken nüfus --- ---- gibi birçok sorunun ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Verilen açıklama aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa yanlış olur?

- A) geçekondulaşma
- B) konut açığı
- C) kültür çatışması
- D) iş gücü eksikliği
- E) yol, su ve elektrik

23.

Haritada üzerindeki X limanından kalkan bir yük gemisi sırasıyla I, II ve III nolu boğazlardan geçmiştir.

Buna göre, aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) Gemi, Alaska ve Benguela akıntılarından etkilenmiştir.
- B) Büyük, Hint ve Atlas gibi farklı okyanuslar bu geminin geçiş bölgesinde yer almıştır.
- C) Geminin geçiş alanında alize ve batı rüzgârları etkilidir.
- D) Gemi sürekli aynı yönde hareket etmemiştir.
- E) Macellan Boğazı ile Hürmüz Boğazı'ndan geçilmiştir.

24. Aşağıdakilerden hangisi, beşeri ve ekonomik koşullara göre belirlenen bölge sınırlarının zamanla değişebileceğini anlatmaktadır?

- A) İstanbul'un beşeri bölge tanımına göre karma bölge grubunda yer alması
- B) Akdeniz kıyılarındaki bazı kentlerin tarım bölgesi iken turizm bölgesi hâline dönüşmesi
- C) Akdeniz Bölgesi'nde maki ve bozkır bölgelerinin olması
- D) Orta Fırat Bölümü'ndeki bazı kentlerin, göç veren bölgede, bazılarının ise göç alan bölge içinde yer almaları
- E) İzmir'in sanayi, turizm ve liman bölgesi içinde yer alması

25. Türkiye, genel ekonomik gelişiminin yanı sıra, son yıllarda sosyo-kültürel gelişimini de hızlandırmaktadır.

Ülkelerin dış dünyada imaj ve algısını etkileyen en özelliklerden birinin sosyo-kültürel gelişim olduğu düşünüldüğünde, aşağıdakilerden hangisinin Türkiye için sosyo-kültürel bir gelişim örneği olduğu söylenemez?

- A) Ülkemizde internet erişimin hızla artması
- B) Ülkemizden olimpiyatlara katılımın giderek artması
- C) Uluslararası fuarların ve kongrelerin düzenlenmesi
- D) Birçok kentte kültür merkezlerinin kurulması
- E) Ham madde satışının azalması

26. Aşağıdaki tabloda birikinti konisi ve morenlere ait ortak ve farklı özellikler gösterilmiştir.

	Özellik	Ortak	Farklı
I.	Oluşumlarında etkili olan dış kuvvet		✓
II	Dış kuvvetler tarafından biriktirilerek oluşturulmaları		✓
III	Oluşumlarında arazi eğiminin az olmasının etkili olması	✓	
IV	Akarsular tarafından biriktirilerek oluşturulmaları	✓	

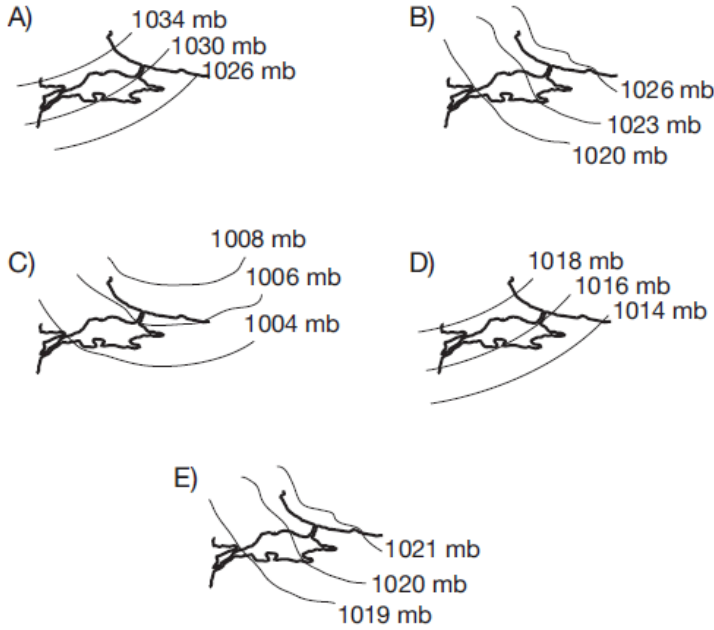
Yukarıdaki tabloda, ortak ve farklı özellik işaretlemelerinin hangilerinde yanlışlık vardır?

lerinin hangilerinde yanlışlık yapılmıştır ?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

27. 20 Haziran günü sağnak yağmur ve görüş mesafesinin azalmasına bağlı olarak Atatürk Havalimanı'nda yurt içi ve yurt dışı seferler iptal edilmiştir.

Yüksek basınç alanlarında havanın açık ve görüş mesafesinin fazla olduğu bilindiğine göre, 20 Haziran tarihine ait basınç haritasının aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

28. Bilim adamı; "gökcisimlerinin kütleleri ile doğru, aralarındaki uzaklığın karesiyle ters orantılı olarak birbirlerini ittikleri veya çektiklerini" kanıtlarıyla gösterip, formüle döktüğünde bilimsel bilgi üretmiş olacaktır. Ancak bu olayın neden bu şekilde olduğu sorusu bilim adamını değil, filozofu ilgilendirir. Olayın bu türden bir düzenlilik göstermesinin ardındaki ilke, irade nedir? Böyle bir irade, ilke var mıdır? Olayın insan yaşamında ya da diğer olaylarda bir karşılığından, henüz keşfedilmemiş bir ilişkisinden, etkisinden söz edilebilir mi? Bu soruları soran filozof, bilim adamının yeni açılımlara doğru düşünmesine yol açar.

Bu parça aşağıdaki yargılardan hangisini destekler niteliktedir?

- A) Bilimin deneysel yöntemi kullanması güvenilir, doğru bilgiler üretmesini sağlar.
B) Bilimsel bilgi, varsayımsal olduğundan değişmeye açıktır.

- C) Felsefe, bilimsel bilginin verilerini temellendirmek zorundadır.
- D) Filozof, bilim adamlarının bulgularıyla yetinmek zorundadır.
- E) Filozofun bilimin bulduklarıyla yetinmeyen tavrı, bilim adamının ufkuna yeni sorular kazandırır.

29. Bacon'a göre insan zihni, bir fotoğraf makinesinin görüntüyü resmetmesine benzemez. İnsan zihni, görüntüyü bozan bozuk aynalar gibidir. Çünkü insanın zihin yapısında; yetiştirilme biçiminden, sosyal ilişkilerinden ve sahip olduğu dünya görüşünden kaynaklanan idoller vardır. İşte bu idoller nedeniyle, bir kişinin çevresinde olup biten olayları olduğu gibi görmesi mümkün değildir. İnsanın evreni mevcut haliyle, olduğu gibi algılanmasını engellemektedir.

Bacon'un bu yaklaşımının temelinde aşağıdaki görüşlerden hangisi yer almaktadır?

- A) Evren hakkındaki mutlak bilgilere ulaşabilmek için sistemli bir biçimde felsefe ile ilgilenmek gerekir.
- B) Var olanlar hakkında genel-geçer bilgiler elde etmek, sezgisel bir yetiyi kullanmakla mümkün olur.
- C) Doğru bilgi, ancak insan yaşamında bireye sağladığı fayda ile ölçülebilir.
- D) İnsan zihnindeki ön yargılar, çeşitli konularda objektif sonuçlara ulaşmayı engeller.
- E) İnsan zihni, çeşitli alışkanlıkların da yardımıyla düşünce ile gerçeğe ulaşabilir.

30. "Dış dünyada sürekli bir değişim vardır ve ben duyularım aracılığıyla bu değişimin farkına varırım. Fakat bir şey değişiyorsa, o şeye ilişkin duyularımın da değişmesi gerekmektedir. Demek ki sürekli değişen varlığın kalıcı ve doğru bilgisi deneyimlerime dayalı olamaz. Buna karşın, zihnimdeki kavramlar değişmemektedir. Örneğin; güzel bir kadın, iyi bir insan ölür ama güzellik ve iyilik herkesin zihninde var olmaya devam eder. Bu da değişmeyen, doğru ve kalıcı bilginin insan zihninde olduğunu gösterir."

Bu parça, aşağıdaki görüşlerden hangisine yakındır?

- A) Empirizm B) Pozitivizm C) Rasyonalizm
- D) Entüisyonizm E) Kritisizm

31. Varlık, birbirine indirgenemeyen iki tözden oluşur. Varlığın maddesel ve düşünsel boyutu vardır. Varlığın bu ikili

yapısı arasındaki etkileşim ya da ilişki, her daim yaşadığımız bir durumdur. Ayağımı katı bir cisme biraz sert bir biçimde çarptığım zaman acı hissederim. Acının kendisi, zihinsel ya da ruhsal bir şeydir. Ancak bir yandan da bedenimle bunu fark ederim.

Bu parçada varlık felsefesine ilişkin özgün görüşlerden hangisi örneklendirilmiştir?

- A) Platon'un idealizmi
- B) Descartes'in düalizmi
- C) Demokritos'un materyalizmi
- D) Husserl'in fenomenolojizmi
- E) Herakleitos'un oluşçuluğu

32. – Bentham'a göre insan; doğası gereği acıdan kaçır, hazzı ve mutluluğa yönelir. Böyle bir durumda hazz ve yarar ön plana çıkıyormuş gibi görünse de burada sözü edilen hazz ve yarar bireyin değil, genelin hazzı ve mutluluğudur. İyiyi gerçekleştirmek için uyulması gereken temel kural, "En fazla sayıda insanın en yüksek mutluluğudur."
- Bergson'a göre ise, "Kendi sezgine uy ki hem kendin hem de başkası için iyi olanı yapmış olarsın." der.

Yukarıda Bentham ve Bergson'un ahlak felsefesinin hangi sorusuna verdikleri cevaplar yer almaktadır?

- A) Ahlaki eylemlerde vicdan, güvenilir bir yol gösterici midir?
- B) Ahlaki değerler, kişiye göre değişmeyen mutlak değerler midir?
- C) İyiyi gerçekleştirmek için uyulması gereken evrensel ahlak yasası nedir?
- D) Ahlaki yargıların nitelikleri nelerdir?
- E) İnsan, ahlakı eylemlerinde özgür müdür?

33. Sanatçının özgün eserler üretebilmesi için yaratıcılığını ve hayal gücünü kullanması, yaratma kuramının temel savlarındanir. Doğanın sanatçının gözünden, onun duygusuyla, esin kaynağıyla yeniden ve biricik şekilde kurgulanması elbette sanatı sanat yapan özelliklerdendir. Ancak unutulmamalıdır ki sanat eserinin güzellik değerini anlatım biçimi değil, topladığı beğeni belirler.

Buna göre, sanat eserinin güzellik değerini belirleyen ölçüt aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alımlayıcının nesneye verdiği estetik değer
- B) Doğanın taklit edilmesi

- C) Sınırlı sayıda eser üretilmesi
- D) Sanat için sanat anlayışı
- E) Ortak estetik duygu

34. Hobbes'e göre, insan, doğası gereği istediğini yapabilme gücüne sahiptir. Her şeyi elde etmeye çabaladığı doğa ortamında insanların hakkı üzerinde istilalar yaşanmakta, diğerleri de buna karşı koyma gücünü kullanmaktadır. Böylece herkesin her şeye karşı olduğu sürekli bir savaş durumu yaşanmaktadır. Barış sağlamanın tek yolu, insanların tüm erkleri ve güçlerini bir kişiye veya bir gruba devretmeleridir. Böyle bir durumda insanların sözleşmeleriyle devlet kurumu doğmuştur.

Hobbes'e göre aşağıdakilerden hangisi devletin oluşumunda etkili olmamıştır?

- A) Toplumda oluşan karmaşaya karşı önlem alma zorunluluğu
- B) İnsanların kendi iradelerini ortak bir tavırla tek bir iradeye aktarma isteği
- C) İnsanların karmaşa yerine yasa düzenini tercih etmesi
- D) Bireylerin zor kullanma isteğinin toplumda karmaşaya neden olacağı
- E) İnsanların doğaüstü bir güç ve inançla yönetilme isteği

35. Klasik fiziğin yasalarının atomaltı düzeydeki madde parçacıkları yani elektronlar için geçerli olmadığı bilgisinin altında, elektronların belirli bir anda hem nerede olduklarının hem de nasıl bir hıza sahip olduklarının saptanamayacağı buluşu yatmaktadır. Bu nedenle, eski teoriye hakim olan fiziksel nedensellik düşüncesinin yerini olasılıkçı yani matematiksel nedensellik aldı. Bu bir anlamda, klasik mekanik fiziğin çöküşü ve kuantum fiziğiyle yer değiştirmesidir. Peki yüzyıllar boyunca hüküm süren klasik mekanik fiziğe bundan sonra ne olacak? Bunun cevabı bilmiyorum ama bu sonucun kuantum fiziği için de geçerli olabileceğini çok iyi biliyorum.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilimsel kuramlar asla gerçekliliğini yitirmezler.
- B) Bilimsel bilgiler kendi içinde tutarlı olmak zorundadır.
- C) Bilimsel kuramın gücü, etkilediği insanlarla doğru orantılıdır.
- D) Ne kadar güçlü olursa olsun bilimsel bir bilgi, zamanla

geçerliliğini yitirebilir.

E) Bilim, her toplumun kabulüne göre değişebilir.

36. – 40. soruları Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri / mezunları cevaplayacaktır.

36. Allah vermişse servet

Bedelini kırka böl

Birini hediye et

Bu dizeler İslam'ın şartlarından hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) Namaz kılmak

B) Oruç tutmak

C) Kelime-i şehadet getirmek

D) Zekât vermek

E) Hacca gitmek

37. Irkçılık, İslam'ın reddettiği ve kaçınılması gerektiği şiddetle vurgulanan bir durumdur. Hz. Muhammed (s.a.v) bir hadisinde, “Hepimiz Ademinoğullarıyız, Adem de topraktan yaratılmıştır. İnsanlar babaları ve ataları ile övmekten vazgeçsinler. Çünkü onların Allah nazarında küçük bir karıncadan farkları yoktur.” buyurmuştur. Başka bir hadisinde de “Allah sizin şekillerinize değil; kalplerinize ve amellerinize bakar.” buyurmuştur.

Bu parça, İslam diniyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine örnek oluşturur?

A) Eşitlik ilkesine önem verdiği

B) Mücadeleci bir din olduğuna

C) Çalışmayı tavsiye ettiğine

D) Bilimsel çalışmaları desteklediğine

E) Tevhit inancına dayandığına

38. Yüce Allah'ın yaratması belli bir zaman ve mekânla sınırlı değildir. O, her an, her şeyin yaratıcısıdır. Bu durum Rahman suresinin 29. ayetinde şöyle dile getirilmiştir : “O her gün bir iş yaratır.” Meryem suresinin 35. ayetinde de : “Eksikliklerden uzak ve tüm mükemmeliyetin kendisinde olduğu Allah, bir şeyi takdir buyurduğunda o şeye sadece ‘Ol!’ demesiyle olur.” buyrulmaktadır.

Bu ayetlere dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Allah'ın yaratması sonsuzdur.
- B) Yaratma eylemi, Allah'ın gücünü göstermektedir.
- C) Evrenin oluşumunda fiziksel yasalar etkilidir.
- D) Evrendeki her şey Allah'ın tecellisidir.
- E) Allah'ın kendisi ve yaratma gücü kusursuzdur.

39. Hz. Peygamber (s.a.v), Allah'a ve ahirete inanan müslümanların güzel davranış sergilemesi gerektiği konusunda : "Kim Allah'a ve ahirete inanıyorsa, misafirine ikramda bulunsun. Kim Allah'a ve ahirete inanıyorsa komşusuna iyilik yapsın. Kim Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsa, güzel söz söylesin. Eğer bunu yapamıyorsa sussun." buyurmuştur.

Buna göre, Müslüman bir kişi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çevresindekilerle iyi ilişkiler kurar.
- B) Misafirperverliğe önem verir.
- C) Az ve öz konuşmaya özen gösterir.
- D) Boş konuşmalarla karşısındakinin zamanını almaz.
- E) Sadece ekonomik güce dayalı ibadet eder.

40. İslam dini, hak ve hukuk kavramlarına büyük önem vermiştir. Bu konu hakkında Yüce Allah, Nisa Suresinin 29. ayetinde şöyle buyurmuştur : "Ey iman edenler! Mallarınızı aranızda haksızlıkla yemeyin. Ancak kendi rızanızla yaptığınız ticaretle yemeniz helaldir. Birbirinizin canına kıymayın. Şüphesiz Allah, size karşı çok merhametlidir."

Bu ayet, aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Eğitim hakkı
- B) Mal ve can güvenliği
- C) İfade özgürlüğü
- D) Ailenin önemi
- E) Seyahat özgürlüğü

41. – 45. soruları Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

41. Felsefe, uçsuz bucaksız bir okyanus gibidir. Filozof ise, bu okyanusun ortasında giden bir geminin kaptanıdır. Kaptanın nereye gittiğini bilmesi önemlidir elbette ama bundan daha önemli olan gittiği “yol”dur. Filozof, bu yolda karşılaşılan sorunlara, irdelleyici bir bakış açısıyla yanıt aramaya çalışır. O, dalgalara, fırtınalara karşı nasıl direnebileceğini öğrenme ve içinde bulunduğu varlık alanını anlamlandırma çabası içindedir.

Bu parçaya göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Filozoflar kesin bilgiye nasıl ulaşacağını ortaya koyarlar.
- B) Felsefenin konu alanı oldukça geniştir.
- C) Felsefe, varlığı anlama ve açıklama etkinliğidir.
- D) Filozof, karşılaştığı problemlere cevap üretmeye çalışan kişidir.
- E) Felsefe, eleştirel düşünmeyi gerektirir.

42. Kant, “Tüm bilgilerimizin deneyimle başladığı kuşku götürmez.” der. Ancak, tüm bilgi bileşenlerinin sadece deneyimden geldiğini yadsıyarak, deneyci filozoflardan ayrılır. Ona göre bilgi, deneyimle başlamakla birlikte, zihinde özsel (deney öncesi) olarak bulunan kavram ve kalıplar olmadan da ortaya çıkmaz.

Kant’a göre, bilginin kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yalnızca akıl
- B) Yalnızca deneyim
- C) Gözlem ve duyum
- D) Akıl ve sezgi
- E) Akıl ve deneyim

43. Özgürlük, zorunluluğun bilgisini gün yüzüne çıkarmaktadır. İnsan, özünü anlayamadığı nedenlerin kölesidir. Bu nedenleri bilirse, akıyla hareket eder, hırslarının kölesi olmaktan kurtulur ve özgürleşir. İrade, akıldan başka bir şey değildir. Aklın dışında olarak düşünülen irade özgürlüğü ise boş bir kuruntudur. Seçmek zorunda olduğumuz için seçeriz. Önemli olan, neyi seçmek zorunda olduğumuzu açık seçik bilmemizdir.

Spinoza’nın bu görüşüne dayanarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsan eylemlerini belirleyen hiçbir etken yoktur.
- B) Bireyler ahlaki eylemlerinde özgürdürler.

- B) bireyler anıkt eylemlerinde özgürdürler.
C) İnsan, aklının önüne geçen tutkularından kurtulmalıdır.
D) Olayları önceden kestirebilirsek, hayatımıza yön verebiliriz.
E) Eylemlerimiz bizi mutluluğa götürmelidir.

44. Kant'a göre sanat eserinin en önemli özelliği, insanlarda ortak bir duygu oluşturmastır. Sanat eserinde ortaya konan güzellik, her türlü çıkardan uzak haz duymayı sağlar. Bir şeyden haz duyan kişi, başkalarının da aynı duyguya varmasını ister. Ortak duygu, zorunlu bir estetik duygusudur.

Kant'ın bu görüşü aşağıdaki sorulardan hangisine cevap oluşturur?

- A) Güzellik nedir?
B) Ortak estetik yargılar var mıdır?
C) Sanat eseri nasıl meydana gelir?
D) Güzelliğin kaynağı nedir?
E) Sanat toplumsal mıdır?

45. Sivil toplum; devlet kurumlarının dışında kendini yönlendirebilen, hak ve özgürlüklerini savunabilen özgür vatandaşlardan oluşan topluluklardır. Sivil toplum, demokrasinin gelişmesiyle bazı kesimlerin kendi hak ve çıkarlarını korumak amacıyla örgütlenmeleri sonucu ortaya çıkmış ve toplumun kendi kendini yönlendirmesini sağlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi sivil toplumun işlevlerinden biri değildir?

- A) Bireysel hak ve özgürlükleri devletin tek taraflı baskısından koruyarak, güvence altına alma
B) Toplumun istek ve kaygılarını dile getirerek bireylerin haklarını arama
C) Toplumda demokratik anlayışın yerleşmesine katkıda bulunma
D) Siyasi kararlar alarak yönetim biçimini değiştirme
E) İktidarın uygulamaları karşısında kamuoyu oluşturma